

МОЛОДІЖНІ РУХИ ЯК СУБ'ЄКТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Статтю присвячено теоретичному обґрунтуванню молодіжного руху як активного суб'єкта публічного адміністрування. Розкрито зміст поняття молодіжного руху. Висвітлено основні риси (добровільність, підзвітність і підконтрольність керівництва членам руху, незалежність, гласність у роботі, колегіальність, неприбутковість, орієнтованість на суспільне благо, постбюрократична внутрішня структура), функції (виховна, опозиційна, захисна, кадрова, інтегрована, комунікативна, контролююча) та класифікації молодіжних рухів (за масштабом: локальні, загальнонаціональні, та міжнародні (глобальні) молодіжні рухи; за метою діяльності: мобілізація, філантропія, посередництво, соціальна солідарність, зміна, творення; за сферами діяльності: культура й відпочинок, освіта й наукові дослідження, охорона здоров'я та соціальні послуги, навколишнє середовище, міжнародні відносини, релігія, ділові й професійні асоціації, спілки, право, агітаційно-пропагандистська діяльність і політика; за характером відносин з публічним адмініструванням: рухи-симбіоти, рухи-фаворити, рухи-партнери, інертні рухи, рухи-критики, рухи-антагоністи). Наголошено, що останнім часом на соціально-політичній арені з'являються молодіжні рухи, основна діяльність яких зосереджена у віртуальному просторі. Обґрунтовано необхідність подальших наукових досліджень в даній сфері (теоретична складова) та посилення уваги до молодіжного руху з боку публічного адміністрування (практична складова).

Ключові слова: *молодь; самоорганізація молоді; молодіжний рух; державна молодіжна політика; публічне адміністрування.*

Постановка проблеми. Становлення держави неможливе без участі в цьому процесі молоді. Саме тому особливої уваги на сучасному етапі набуває проблема формування вдалої, вмотивованої, продуманої державної молодіжної політики, щоб сприяти самоорганізації та самореалізації молоді, соціальній інтеграції, розвитку творчого потенціалу. Державна молодіжна політика покликана сформувати молодь як стратегічний ресурс держави через активне включення молодого покоління до процесу вироблення та реалізації державної політики. За такої політичної, соціально-економічної, культурної ситуації в Україні залучення молоді є найважливішою умовою суспільного розвитку.

Хоча молодіжні рухи є основою державної молодіжної політики, взаємодія публічного адміністрування і молодіжного руху досі несе хаотичний, непослідовний і часто формальний характер. А це за собою тягне розчарування молоді, зниження незалежної соціальної активності молоді та байдуже ставлення до майбутнього країни. Отже, пріоритетним завданням на сучасному етапі державо-

творення є посилення уваги до молодіжного руху з боку публічного адміністрування, спрямування спільних зусиль на розкриття і втілення потенціалу молоді в процесі формування й розвитку державної політики країни [7, с. 1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В Україні наукові підходи щодо молодіжного руху розвивають Є. Бородин, Т. Голубоцька, О. Голубоцький, М. Головатий, В. Головенько, О. Корнієвський, В. Кулік, В. Купрій, М. Перепелиця, М. Якушик та ін.

Серед невеликої кількості книг, дисертацій, статей, присвячених різним аспектам цієї теми, які вийшли в Україні, на особливу увагу заслуговує робота В. Куліка, Т. Голубоцької, О. Голубоцького «Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива. Дослідження» (2000) [8]. У ній вперше в Україні досить глибоко висвітлюється процес формування, становлення і фактори подальшого розвитку сучасного організованого молодіжного руху та неформальної молодіжної ініціативи в Україні другої половини 80-х – 90-х рр. ХХ століття. Дуже вагомими є дослідження з проблем реалізації державної

молодіжної політики, розвитку молодіжного руху, підготовлені протягом 1991–2003 рр. Державним інститутом проблем сім'ї та молоді. Інформативний матеріал про становлення молодіжного руху та державної молодіжної політики в Україні на сучасному етапі міститься у відповідних розділах щорічних доповідей «Про становище молоді в Україні», зокрема в «Участь молоді в суспільному житті: досвід, можливості, бар'єри: Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2011 року)» [14].

Необхідно підкреслити, що дослідження особливостей молодіжного руху має велике теоретичне та практичне значення. Проте стан теоретичної розробки питання історії та сучасного стану молодіжного руху, державної молодіжної політики, незважаючи на те, що він має глибокі корені, засвідчує, що вивчення більшості проблем його розвитку все ще знаходиться в зародковому стані. З іншого боку, вивчення цих проблем, вироблення певних рекомендацій сприяє створенню умов для саморозвитку і самореалізації молоді, її включення у всі суспільні процеси з метою прогресивного поступу суспільства вперед.

Завдання статті: розкрити зміст поняття молодіжного руху, висвітлити основні риси, функції та класифікації молодіжних рухів, наголосити, що останнім часом на соціально-політичній арені з'являються молодіжні рухи, основна діяльність яких зосереджена у віртуальному просторі та обґрунтувати необхідність подальших наукових досліджень в даній сфері (теоретична складова) та посилення уваги до молодіжного руху з боку публічного адміністрування (практична складова).

Виклад основного матеріалу. У політичному житті суспільства важливе місце належить молоді, її суспільній діяльності. Держава і суспільство зацікавлене в молоді як в активній соціальній силі, як у такому поколінні, яке, включаючись в суспільне життя, є учасником суспільного прогресу.

Згідно із Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» молодь – це громадяни України віком від 14 до 35 років.

Громадян від 14 до 35 в Україні (на початок 2012 р.) в країні проживало 14 287,6 тис. осіб, або 31,4 % жителів країни – це третина жителів [14, с. 152].

«Молодь – це один з прихованих ресурсів суспільства, від мобілізації яких залежить його життєздатність», – вважав К. Мангейм [9, с. 441-442]. Він виділяв два типи суспільства в залежності від того, якою мірою дані суспільства спираються на молодь: статичні і динамічні. Статичні суспільства спираються головним чином на досвід старших поколінь, і, отже, розвиваються поступово при повільному типі змін. Динамічні ж, навпаки, прагнуть до нових можливостей, спираються головним чином на співпрацю з молоддю. Вони організують і використовують свої життєві ресурси, порушуючи усталений хід соціального розвитку.

У Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» державна молодіжна політика – це системна діяльність держави у відносинах з особистістю, молоддю, молодіжним рухом, що здійснюється в законодавчій, виконавчій, судовій сферах і ставить за мету створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення, інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах України.

Молодіжний рух – масова організована, як формально так і неформально, соціально-політична активність, спрямована на реалізацію специфічних вимог і цілей молодого покоління.

У демократичному суспільстві молодіжні рухи є необхідною умовою і невід'ємною складовою конституційно визначеного політичного процесу та формальної політичної структури демократичної держави. В той чи інший спосіб вони покликані вирішувати ті проблеми, котрі не знаходять належної уваги і розв'язання в державі. Співпрацюючи з органами влади, політичними партіями та впливаючи на громадську думку, молодіжні рухи здатні добитися прийняття належних політичних рішень, проведення відповідної політики і матеріальної підтримки від держави. Вони впливають на законодавство та державотворення, на розвиток суспільства, прискорюють демократичні процеси й роблять їх незворотними. У розвиненому демократичному суспільстві молодіжні рухи крім здійснення політичної діяльності відіграють і важливу соціальну роль. Вони виступають як механізм, який відповідає людським і соціальним потребам та забезпечує вирішення життєво важливих проблем; засіб домогтися реального покращення життя, захистити свої інтереси; комунікативний механізм, який надає молодим людям можливість спілкуватися з однодумцями та проявляти себе; інтегративний механізм, який об'єднує молодь за їхніми інтересами; джерело додаткових робочих місць [10].

Молодіжні рухи надають широкі можливості для суспільної ініціативи завдяки демократичним принципам свого устрою. Основними рисами молодіжних рухів є:

- добровільність – члени руху, як правило, беруть у його діяльності безкорисливу й безоплатну участь;
- підзвітність і підконтрольність керівництва членам руху;
- незалежність – члени руху самостійно визначають сферу своєї діяльності, форми та методи роботи;
- гласність у роботі;
- колегіальність;
- неприбутковість – діяльність молодіжного руху скеровується не на отримання прибутків та розподіл їх між засновниками чи співробітниками, а на вирішення важливих для суспільства проблем;
- орієнтованість на суспільне благо – молодіжний рух націлений не на задоволення індиві-

дуальних інтересів, а на створення суспільно корисного продукту, завдяки чому він сприяє розвитку демократії і підвищенню добробуту всього суспільства або окремих соціальних груп;

– постбюрократична внутрішня структура – сучасні молодіжні рухи відкидають формальні,

бюрократичні способи організації, надаючи перевагу гнучкості з метою активного залучення нових членів до своїх лав, що сприяє утворенню нових типів колективної організації [6, с. 92].

Таблиця

Порівняння моделей внутрішньої структури організації [4, с. 13]

Бюрократична внутрішня структура організації (притаманна в більшій мірі публічному адмініструванню в Україні)	Постбюрократична внутрішня структура організації (притаманна в більшій мірі молодіжним рухам в Україні)
Служить інтересам керівництва Служить правилам Спрямована на збереження стану речей Орієнтована на процес Централізована	Служить інтересам членів Служить людям Спрямована на зміни Орієнтована на результат Децентралізована

Молодіжні рухи можна класифікувати за масштабом:

- локальні,
- загальнонаціональні
- та міжнародні (глобальні) молодіжні рухи.

Локальні громадські рухи зазвичай позбавлені ідеологічного забарвлення і спрямовані на вирішення місцевих проблем, пов'язаних з господарством. Прикладом локального молодіжного руху можна назвати Вінницький велосипедний молодіжний рух, який добився виділення 500 тис. гривень вінницькою владою на облаштування велодоріжок. Перші велосипедні доріжки з'явилися у Вінниці у липні 2011 року. І хоча вони не мають спеціального покриття та не відрізняються іншим кольором від асфальту, велосипедисти міста задоволені тим, що все-таки мають свої законні смуги для пересування у місті. Загальна протяжність велодоріжок становить 6,5 км. Також біля адміністративного будинку мерії та деяких торговельних центрів було облаштовано велостоянки.

Локальні рухи мають тенденцію до переростання у загальнонаціональні, які вже володіють яскраво вираженим політичним забарвленням, спрямованого на підтримку певного політичного курсу. Відтак спостерігається значна політизація вимог учасників руху. Так, у травні 2013 р. у Стамбулі розпочалися масові протести проти плану мерії міста щодо знесення парку Гезі на площі Таксім. За кілька днів протестний рух поширився країною, а його учасники вимагали вже не тільки збереження парку, а й відставки прем'єр-міністра Туреччини Р. Ердогана.

Серед молодіжних рухів загальнонаціонального масштабу особливе місце посідають політичні рухи як особлива форма діяльності політичних сил. Вони спрямовують свої зусилля на усунення чи поліпшення існуючих соціально-політичних та економічних умов життя через вплив на владні структури, їх удосконалення або заміну. В епоху «кольорових революцій» з'являлися молодіжні рухи, що мали на меті мобілізацію громадян для активних дій проти існуючого режиму. У 2000 р. в Югославії діяв рух «Отпор», у 2003 р. в Грузії – «Кмара», у 2004 р. в Україні – «Пора».

У листопаді 2013 року Революція гідності почалася саме з молодіжного (студентського) руху опору проти існуючого режиму як протест надмірній концентрації влади в руках Президента Віктора Януковича та його «сім'ї», викликаного відходом політичного керівництва країни від законодавчо закріпленого курсу на Європейську інтеграцію та подальшої протидії цьому курсу. Молодь виступила проти корупції, соціальної нерівності, а також на підтримку європейського вектора зовнішньої політики України. Згодом на підтримку Євромайдану, молодь почала збиратися і в інших областях, відбулися страйки, молодь не виходила на навчання.

Іншими прикладами національного молодіжного руху є, більш аполітичні за своєю суттю: для прикладу, екологічний молодіжний рух Норвегії, метою якого є популяризація нетрадиційних/відновлюваних джерел енергії, сортування сміття, протест проти подальшого освоєння шельфу Антарктиди на території Норвегії, збільшення кількості залізничних доріг, як більш екологічного виду транспорту та велосипедного руху; і молодіжних руху Азербайджану за європейську інтеграцію, який має на меті збільшити обізнаність молоді з ЄС, налагодження двобічних зв'язків між молоддю Азербайджану та Європи, реалізацію спільних проектів та популяризацію Азербайджану у Європі.

Що ж стосується глобальних молодіжних рухів, то передумовою їх появи стала глобалізація. Глобальні молодіжні рухи – це переважно групи, які працюють у галузі захисту довкілля, освіти, прав людини та роззброєння, проводять моніторинги, сприяють підписанню міжнародних угод. Прикладом, можна назвати глобальний освітній, волонтерський рух AIESEC (аббревіатура від фр. Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales – Міжнародна асоціація студентів в торгово-економічній науці). Це – найбільша у світі студентська організація, глобальна мережа якої нараховує 50 тисяч членів із понад 87 країн світу та близько 800 університетів. AIESEC займається щорічними міжнародними програмами обміну тисяч студентів та молодих спеціалістів. Це неполітична неприбуткова освітня організація, що

складається із студентів та нещодавніх випускників закладів вищої освіти, які цікавляться питаннями економіки та управління. В цій організації немає місця дискримінації через колір шкіри, стать, сексуальну орієнтацію чи особистісні переконання та погляди, а також релігійна належність, національне або етнічне походження. AIESEC має на меті внесок у розвиток країни з першочерговим наголосом на міжнародній кооперації та взаєморозумінні.

Ці міжнародні молодіжні рухи сприяють прогресивним соціальним та політичним перетворенням, сприяють зростанню соціального капіталу.

Молодіжних рух можна також класифікувати за метою діяльності:

- мобілізація – її метою є залучення фінансових джерел та інших ресурсів для розв'язання якоїсь проблеми;

- філантропія – рух, який надає допомогу, перебуває на деякій соціальній відстані від того, хто цю допомогу отримує (наприклад волонтерський рух);

- посередництво – надання послуг, встановлення і підтримка зв'язків, а також представницькі функції (для прикладу, спілки молодіжних організацій);

- соціальна солідарність – члени руху є водночас представниками цільової аудиторії, на яку спрямована діяльність (органи студентського самоврядування, об'єднання молодих інвалідів тощо);

- зміна – метою діяльності є зміна певної ситуації, поведінки або ставлення інших до якоїсь проблеми (виховні, екологічні, громадсько-політичні рухи);

- творення – метою є висловлення свого «я» в колі інших (об'єднання за інтересами, наприклад клуби інтелектуальних ігор. Ці структури найближчі до неформального молодіжного руху і частково походять з нього) [1].

За сферами діяльності молодіжні рухи можна поділяти на такі групи:

1. Культура й відпочинок (творчі, національно-культурні рухи).

2. Освіта й наукові дослідження (учнівські, студентські рухи).

3. Охорона здоров'я та соціальні послуги (рухи, що займаються профілактикою наркоманії, СНІДу та ін.).

4. Навколишнє середовище (екологічні рухи, як то Всеукраїнська екологічна ліга та ін.).

5. Міжнародні відносини (Євро-клуби, молодіжні рухи, що займаються євроатлантичною інтеграцією).

6. Релігія (наприклад «Українська молодь Христові», «Християнська молодіжна організація Церкви Адвентистів 7 Дня» тощо).

7. Ділові й професійні асоціації, спілки (організації молодих юристів, державних службовців, підприємців).

8. Право, агітаційно-пропагандистська діяльність і політика (молодіжні філії політичних партій, правозахисні, громадсько-політичні рухи) [12, с. 4].

Молодіжні рухи виконують такі функції:

- Виховна: націлена на формування в молоді моральної, політичної, управлінської, правової культури, національної самосвідомості, відповідальності за справу та свою поведінку, свідому трудову дисципліну; виховання ініціативності, творчого підходу, професіоналізму. Особливу роль відведено переконанням, просвітництву, залученню до управлінської діяльності, гласності.

- Опозиційна: її роль полягає в запобіганні надмірній централізації й посиленні влади держави, сприянні прогресивному розвитку молодого покоління. Для досягнення мети молодіжні рухи вдаються до різних способів: підтримки чи незгоди з державними рішеннями, висунування альтернативних програм, апеляцію до громадської думки, контроль тощо.

- Захисна: спрямована на задоволення та захист інтересів, потреб членів молодіжного руху через вимоги, заяви до державних органів, уряду, а також законодавчу ініціативу, контроль за виконанням своїх рішень та угод з державними установами, органами, переговори з ними тощо.

- Кадрова: полягає в підготовці кваліфікованих кадрів для державних та громадських органів, установ, організацій. Звичайно, при цьому не обійтись без цілеспрямованої кадрової політики, системи відповідних навчальних закладів, семінарів, курсів тощо.

- Інтегрована: об'єднання, консолідація мас.

- Комунікативна: інформаційне забезпечення, розширення спілкування, підвищення ролі громадської думки, підтримка нею певних починань.

- Контролююча: здійснення громадського контролю над державними установами, з метою зменшення бюрократизації суспільного життя, впливу на державну політику і розвиток суспільства загалом [2].

У контексті побудови дієвого механізму взаємодії публічного адміністрування та молодіжного руху особливий інтерес становлять місце цього молодіжного руху в суспільстві і характер відносин із публічним адмініструванням. Тому варто класифікувати молодіжний рух за характером цих взаємовідносин. А саме:

1. Рухи-симбіоти, тобто недержавні рухи, засновані урядом та йому підпорядковані. Такі молодіжні рухи виникають насамперед у країнах, де влада має ознаки тоталітаризму. Вони фінансуються безпосередньо з державного бюджету чи за рахунок непрозорих конкурсів проектів. Наприклад, ВЛКСМ часів Радянського Союзу, чи Громадський рух молоді «Камолот» у сучасному Узбекистані.

2. Рухи-фаворити. До них належать молодіжні організації правлячих партій («Молода гвардія» в Росії, «Батьківщина молода» в Україні), чи організації, особливий статус яких було офіційно визнано, як це сталося в 1998–2001 рр. з Українським національним комітетом молодіжних організацій. До рухів-фаворитів можна віднести і молодіжні рухи, які за підсумками роботи за певний період визнаються суспільно-корисними і

отримують за це від органів публічного адміністрування додаткові переваги.

3. Рухи-партнери. Це найбільша та найпродуктивніша категорія молодіжних рухів. Вони беруть участь у формуванні та реалізації молодіжної політики, проводять спільні акції, залучаються до заходів органи публічного адміністрування.

4. Інертні рухи. Вони контактують з органами публічної влади дуже рідко і в крайніх випадках. Частина з них є повністю самодостатніми, частина зневірилася в ефективності співпраці з органами влади. Серед них велика кількість малих об'єднань за інтересами. Наприклад, клуби історичного фехтування.

5. Рухи-критики. Більшість цієї категорії складають молодіжні рухи опозиційних політичних партій. Ці рухи готові на певних умовах співпрацювати з владою, але принагідно її критикують.

6. Рухи-антагоністи. Ці рухи за жодних умов не йдуть на компроміси. Вони борються з владою. До них належать молодіжні організації партій, які перебувають у жорсткій опозиції, та екстремістські молодіжні рухи, такі як скінхеди [12, с. 6].

Якими б різноманітними не були суспільні організації і рухи, вони займаються двома видами діяльності:

- 1) відносно системи влади в державі;
- 2) щодо інтересів власне учасників рухів.

У першій групі можемо виокремити дві основні функції, що тісно взаємопов'язані: опозиційну і творчу. Діяльність молодіжних рухів утримує сучасні демократичні держави від надмірної централізації, відіграє вирішальну роль у тому, щоб держава поставала оптимальною організацією життєдіяльності суспільства.

Із другої групи можна виокремити захисну та допоміжну. Молодіжні рухи захищають своїх членів від державних та бізнесових структур. Це особливо актуально тоді, коли законодавчий демократичний процес перебуває у стадії формування або транзиту та коли існує негативна традиція невиконання законів і нешанобливого ставлення до молоді у державних структурах. Допоміжна функція виявляється у наданні молодіжними рухами через власні структури можливостей своїм членам вирішувати особисті проблеми [11, с. 70–71].

Таким чином, політична функція молодіжних рухів полягає не в боротьбі за владу, а у здійсненні тиску на неї з метою реалізації інтересів своїх учасників.

Типовими засобами тиску молодіжних рухів на органи влади є:

- безпосереднє висування своїх членів до складу представницьких і законодавчих органів влади, а також в якості функціонерів адміністративного апарату;
- участь членів організації в роботі парламентських комісій;

– підтримка особистих контактів з членами парламенту, уряду, чиновниками державного апарату.

Враховуючи реалії інформаційного суспільства, слід зауважити, що останнім часом на соціально-політичній арені з'являються молодіжні рухи, основна діяльність яких зосереджена у віртуальному просторі. Доступ до Інтернету дає необхідні передумови для формування відкритого суспільства, у зв'язку з чим відбувається зміна соціальної структури.

Як свідчить практика, інформаційні технології не лише швидко впроваджуються у політичне життя, але й беруть участь у трансформації міжособистісних відносин у суспільстві: активно формуються он-лайнні співтовариства, здійснюється групування користувачів за певними інформаційними інтересами, що особливо помітно у соціальних мережах. Інтернет вже набув такого розвитку, що став одним з найпотужніших різновидів комунікації і засобів впливу як на думки (свідомість), так і на дії індивідів і груп людей [13, с. 125]. Так, глобального масштабу набув молодіжний рух «Anonymous», що не має лідера і керівних органів, втім, завдає шкоди інтернет-ресурсам та базам даних державних органів і приватних компаній. Протягом останніх кількох років представники «Anonymous» вчинили хакерські атаки на сайти Інтерполу, Європарламенту, Ватикану, урядових установ Швеції, США, Ізраїлю та інших країн, а також ряду банків.

Ще одним важливим фактором, який впливає на формування громадських рухів у сучасному суспільстві, стали соціальні мережі. Найпопулярнішими з них є Facebook, Twitter, Instagram, а також їхні аналоги у різних країнах світу. За допомогою соціальних мереж активісти сучасних молодіжних рухів проводять агітацію, збирають кошти для потреб руху, а члени руху отримують можливість оперативно обмінюватися інформацією, наприклад, для організації масових заходів. Таким чином, соціальні мережі створюють незалежний громадянський дискурс. Втім недемократичні режими всіляко чинять опір віртуалізації громадсько-політичного життя, оскільки це виводить молодіжні рухи з-під контролю держави. З метою недопущення формування вільного політичного дискурсу режими Ірану, Білорусі, Китаю, Північної Кореї та інших держав частково або повністю обмежують користування Інтернетом на своїй території [11, с. 70].

Висновки. Таким чином, молодіжні рухи в Україні на сьогодні є фактично пасивним суб'єктом публічного адміністрування. Основна причина цього в супротиві системи реалізації вимог Європейської хартії про участь молоді у громадському житті на місцевому та регіональному рівні.

Особливістю молодіжних рухів є те, що вони не ставлять собі за мету завоювати державну владу, що є характерним для політичних партій. Вони створюють системи груп тиску, під впливом яких формується державна політика.

Вирішення проблеми посилення ролі молодіжних рухів у публічному адмініструванні забез-

печить формування раціонального плюралізму, врахування конкретних назрілих інтересів молоді, посилення громадської активності молоді та підвищення її впливу та конкурентоздатності в середовищі різних політичних сил. Лише в цьому випадку політичні партії, уряд, законодавці відійдуть від розгляду молодіжних рухів лише як об'єктів впливу та створиться ефективна система пошуку шляхів взаємодії та діалогу.

Рекомендації і перспективи подальших досліджень спрямовані на вивчення та детальне дослідження механізмів активізації молодіжних рухів, удосконалення взаємодії молодіжних рухів та публічного адміністрування, стану та перспектив розвитку молодіжних рухів в умовах децентралізації та європейської інтеграції України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барабаш В. Інституціалізація молодіжного руху України / В. Барабаш // Політ. менеджмент. – 2004. – № 3. – С. 98–111.
2. Ващенко К. О. Громадські організації та рухи у політичній системі суспільства (Розділ 9.3) [Електронний ресурс] / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко // Політологія для вчителя. – Режим доступу: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/politolog/93.htm>.
3. Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» N 2859-XII від 15 грудня 1992 р.
4. Європейський досвід державного управління: Курс лекцій / Уклад.: О. Ю. Оржель, О. М. Палій, Ю. Д. Полянський, С. М. Гладкова, С. В. Соколик, П. І. Крайник, Т. О. Гусаченко; За заг. ред. О. Ю. Оболенського, С. В. Сьоміна, А. О. Чемериса, С. В. Загороднюка, О. Л. Приходько, Л. О. Воронько. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 76 с.
5. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 5 лютого 1993 року N 2998-XII, в редакції Закону N 1613-III від 23 березня 2000 року.
6. Камінська Л. Ф. Теоретичні підходи до дослідження суспільних рухів / Л. Ф. Камінська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціологія». – 2010. – Вип. 1-2. – С. 91-93.
7. Канавець М. В. Вплив молодіжного руху на формування та реалізацію державної політики України : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.01 / Канавець Марина Володимирівна. – К. : НАДУ, 2009. – 20 с.
8. Кулік В., Голобуцька Т., Голобуцький О. Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива / В. Кулік, Т. Голобуцька, О. Голобуцький – К: Центр дослідження проблем громадянського суспільства, 2000 – 460 с.
9. Мангейм К. Проблема молодежи в современном обществе (Глава III) [Електронний ресурс] / К. Мангейм // Диагноз нашего времени. – С. 440-460. – Режим доступу: http://www.krotov.info/libr_min/13_m/an/heim3.html.
10. Патлах І. М. Молодіжний рух як форма вияву громадської участі / І. М. Патлах // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2008. – №32. – С. 134-140.
11. Пилипенко О. В. Громадські рухи як об'єкт політологічного дослідження / О. В. Пилипенко // Вісник СевНТУ: зб. наук. пр. Серія: Політологія. – 2013. – №10 (102). – С. 67-72.
12. Половинець А. М. Молодіжні громадські організації: критерії класифікації [Електронний ресурс] / А. М. Половинець. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e_journals/dutp/2010_2/txts/10ramokk.pdf.
13. Сидоров М. Інтернет як засіб комунікації та соціального впливу / М. Сидоров, Д. Табаков // Політичний менеджмент. – 2008. – № 4. – С. 119-125.
14. Участь молоді в суспільному житті: досвід, можливості, бар'єри: Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2011 року) / О. М. Балакірева, Т. В. Бондар, Є. І. Бородін, В. А. Головенько, та інші – К.: Державна служба молоді та спорту України, 2012. – 222 с.
15. Bonser C. F. Proceedings: The Role of NGO in Economic Development / C. F. Bonser. – Bloomington: Institute of Development Strategies Indiana University, 1995 – 302 с.

Л. Р. Киндрат,

*Института публичного администрирования Турции
и Ближнего Востока, г. Анкара, Турция*

МОЛОДЕЖНЫЕ ДВИЖЕНИЯ КАК СУБЪЕКТ ПУБЛИЧНОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

Статья посвящена теоретическому обоснованию молодежного движения как активного субъекта публичного администрирования. Раскрыто содержание понятия молодежное движение. Освещены основные черты (добровольность, подотчетность и подконтрольность руководства членам движения, независимость; гласность в работе, коллегиальность, неприбыльность, ориентированность на общественное благо, постбюрократическая внутренняя структура), функции (воспитательная, оппозиционная, защитная, кадровая, интегрированная, коммуникативная, контролирующая) и классификации молодежных движений (по масштабу: локальные, общенациональные, и международные (глобальные); за целью деятельности: мобилизация, филантропия, посредничество, социальная солидарность, изменение, создание; за сферами деятельности: культура и отдых, образование и научные исследования, охрана здоровья и социальные услуги, окружающая среда, международные отношения, религия, деловые и

профессиональные ассоциации, союзы, право, агитационно-пропагандистская деятельность и политика; по характеру отношений с публичным администрированием: движения-симбиоты, движения-фавориты, движения-партнеры, инертные движения, движения-критики, движения-антагонисты). Отмечено, что в последнее время на социально-политической арене появляются молодежные движения, основная деятельность которых сосредоточена в виртуальном пространстве. Обоснована необходимость дальнейших научных исследований в данной сфере (теоретическая составляющая) и усиления внимания к молодежному движению со стороны публичного администрирования (практическая составляющая).

Ключевые слова: молодежь; самоорганизация молодежи; молодежное движение; государственная молодежная политика; публичное администрирование.

L. R. Kindrat,

*Institute of Public Administration for Turkey and Middle East,
Ankara, Turkey*

YOUTH MOVEMENTS AS SUBJECT OF PUBLIC ADMINISTRATION

The article is devoted to theoretical substantiation of youth movement as an active subject of public administration. The aim is to reveal the concept of youth movement. Scientific novelty of the results is that the author comprehensively analyze youth movement, critical rethink current situation and possibilities of development, and theoretically justified youth movement influence on formation and implementation of public policy in Ukraine. The basic features (voluntary basis, accountability of leaders to movement members, independence, transparency in work, collegial, non-profit, focus on the public good post-bureaucratic internal structure), functions (educational, opposition, protective, personnel, integrated, communicative, controlling) and classification (by scale: local, national, and international (global); by purpose: mobilization, philanthropy, mediation, social solidarity, change, creation; by field of activity: culture and recreation, education and research, health care and social services, environment, international relations, religion, business and professional associations, unions, law, advocacy and policy activities; by nature of relations with the public administration: symbiots-movements, movements favorites, partners movements, inert movements, critic movements, antagonists movements) were clarified. It was emphasized that in recent years on the social and political arena youth movements, whose main activity is concentrated in the virtual space, appear. The necessity of further research aimed at detailed study of mechanisms of activation of youth movements, of interaction improvement between youth movements and public administration, current situation and possibility of developments of youth movements in conditions of decentralization and European integration in Ukraine (theoretical component) and importance of increased attention on the youth movement by public administration, transformation of youth movement from passive to active subject of public administration (practical component) were justified.

Keywords: youth; youth movement; youth self-organization; state youth policy; public administration.

Рецензенти: *Петрок О. М., д. н. з держ. упр., професор;
Рожанська Н. В., к. соц. н.*